

САОПШТЕЊЕ

FIRST RELEASE

Обавезни сте да приликом дозвољених радњи, у свом производу или апликацији наведете извор података.
You are required to specify a data source when allowed in your product or application.

ГОДИНА/YEAR IV

САРАЈЕВО, 15. 7. 2026.

БРОЈ/NUMBER 1

ДЕМОГРАФИЈА И СОЦИЈАЛНЕ СТАТИСТИКЕ

DEMOGRAPHY AND SOCIAL STATISTICS

Истраживање о трошковима рада 2024

Labour cost survey 2024

У овом саопштењу објављују се подаци за ниво Босне и Херцеговине добијени путем Истраживања о трошковима рада које је проведено у 2025. години. Истраживање о трошковима рада у Босни и Херцеговини се проводи сваке четири године, а обрачунски период је претходна пословна година. Број пословних субјеката - правних особа обухваћених истраживањем у 2024. години је 3 753.

This Release contains data at state level received through the Labour Cost Survey conducted in year 2025. Labour Cost Survey is a survey conducted every four years. Data refer to the previous year. The sample size in year 2024 was 3 753 legal entities.

Табела 1. Просјечни мјесечни трошкови рада по врстама трошкова у 2024. години
Table1. Average monthly labour costs by types of costs, BiH 2024

у КМ/ in KM

Врсте трошкова рада	Просјечни мјесечни трошкови рада по запосленом <i>Average monthly labour costs per employee</i>	Просјечни трошкови рада по извршеном сату <i>Average labour costs per hour actually worked</i>	Types of labour costs
Укупни трошкови рада	2 720	18,13	<i>Total labour costs</i>
Трошкови за плате и накнаде плата	2 483	16,55	<i>Wages and salary costs</i>
Социјални доприноси	228	1,52	<i>Social contributions</i>
Трошкови стручног усавршавања	5	0,03	<i>Vocational training costs</i>
Други трошкови послодавца	6	0,04	<i>Other expenditures</i>
Остали порези, доприноси и издаци	4	0,03	<i>Other taxes, contributions and expenditures</i>
Субвенције	7	0,04	<i>Subsidies</i>

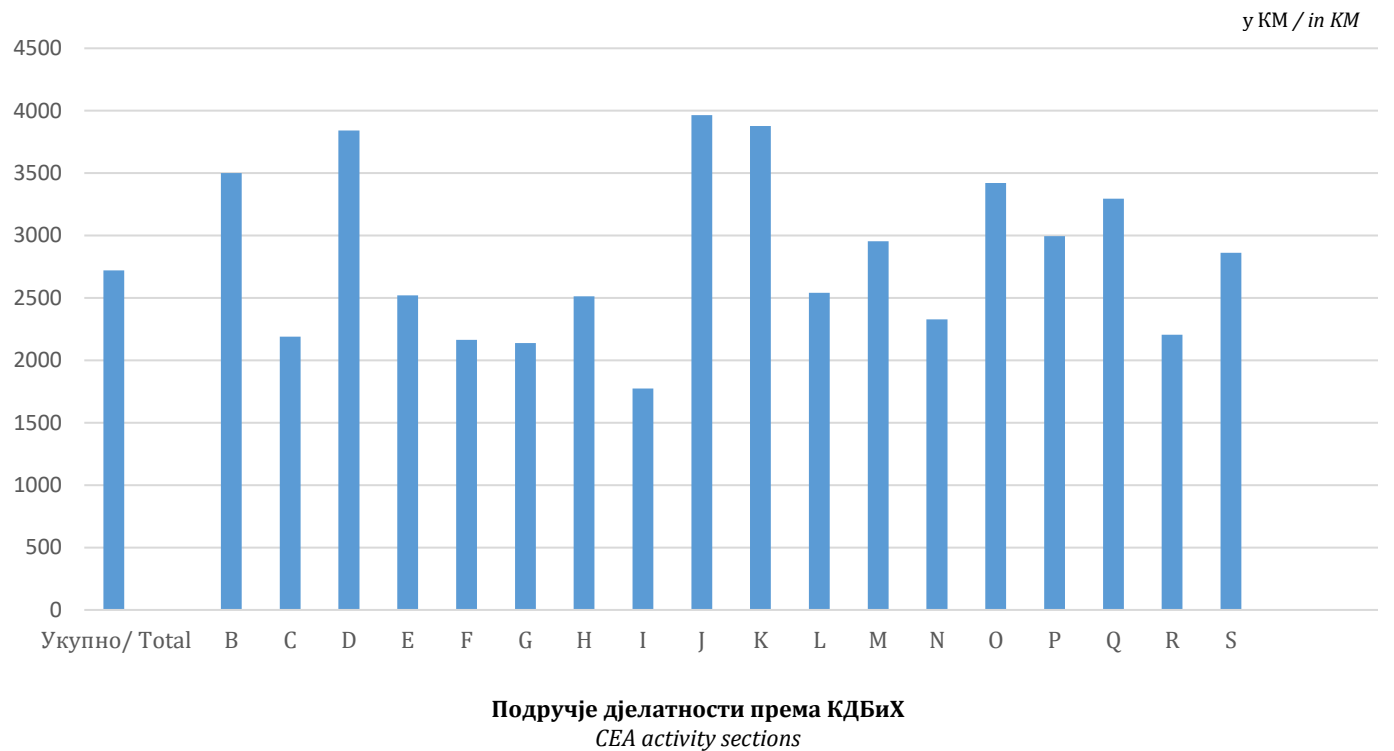
Просјечни мјесечни трошкови рада по запосленом лицу у Босни и Херцеговини, за 2024. годину, износили су 2 720 КМ.

The average monthly labor costs per employee in Bosnia and Herzegovina in 2024 amounted to 2 720 KM.

Укупни трошкови рада послодавца чине збир трошкова за плате и накнаде плата, социјални доприноси, трошкови стручног усавршавања, други трошкови послодавца и остали порези, доприноси и издатоци умањен за износе субвенција.

Total labour costs are composed of wages and salaries, employers' social contributions, vocational training costs, other expenditure paid by employers, and taxes regarded as labour costs, less subsidies received.

Графикон 1. Просјечни мјесечни трошкови рада по запосленом, према дјелатностима КД БиХ у 2024. години
Graph 1. Average monthly labour costs per employee, employee, by NACE Rev.2 sections, 2024

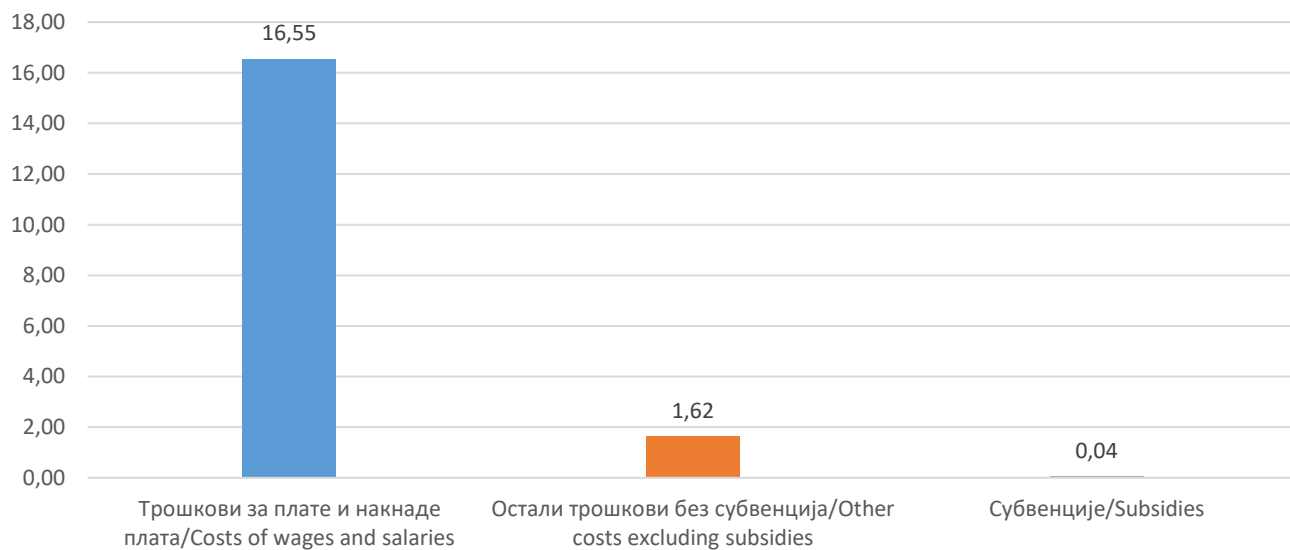
B	Вађење руда и камена	B	Mining and quarrying
C	Прерађивачка индустрија	C	Manufacturing
D	Производња и снабдјевање електричном енергијом, гасом, паром и климатизација	D	Electricity, gas, steam and air conditioning supply
E	Снабдијевање водом; уклањање отпадних вода, управљање отпадом, те дјелатности санације животне средине	E	Water supply; sewerage, waste management and remediation activities
F	Грађевинарство	F	Construction
G	Трговина на велико и мало; поправка моторних возила и мотоцикала	G	Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles
H	Превоз и складиштење	H	Transportation and storage
I	Дјелатности пружања смјештаја, те припреме и услуживања хране (хотелијерство и угоститељство)	I	Accommodation and food service activities
J	Информације и комуникације	J	Information and communication
K	Финансијске дјелатности и дјелатности осигурања	K	Financial and insurance activities
L	Пословање некретнинама	L	Real estate activities
M	Стручне, научне и техничке дјелатности	M	Professional, scientific and technical activities
N	Административне и помоћне услужне дјелатности	N	Administrative and support service activities
O	Јавна управа и одбрана, обавезно социјално осигурање	O	Public administration and defence; compulsory social security
P	Образовање	P	Education
Q	Дјелатности здравствене и социјалне заштите	Q	Human health and social work activities
R	Умјетност, забава и рекреација	R	Arts, entertainment and recreation
S	Остале услужне дјелатности	S	Other service activities

Посматрано према Класификацији дјелатности КД БиХ 2010 највиши трошкови рада по запосленом забиљежени су у дјелатности информација и комуникација 3 966 КМ те финансијским и дјелатностима осигурања 3 877 КМ, а најнижи у дјелатностима пружања смјештаја те припреме и услуживања хране (хотелијерство и угоститељство) 1 774 КМ и дјелатностима трговине на велико и мало и поправке моторних возила и мотоцикала 2 139 КМ.

According to the NACE Rev. 2 classification the highest monthly labour costs per employee were recorded in Information and Communication sector 3 966 KM and the Financial and insurance sections 3 877 KM, and the lowest in sections of Accommodation and food service activities 1 774 KM and Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles 2 139 KM.

Графикон 2. Просјечни трошкова рада по извршеном сату у КМ, 2024. година

Graph 2. Average labour costs per hour actually worked in KM, 2024

Графикон 3. Остали просјечни трошкова рада без субвенција по извршеном сату у КМ, 2024. година

Graph 3. Average other labour costs, excluding subsidies, per hour actually worked in KM, 2024

Просјечни трошкови по извршеном сату рада у 2024. години износили су 18,13 КМ. Послодавци су највећи износ издвајали за трошкове за плате и накнаде плата 16,55 КМ, док су сви остали трошкови рада износили 1,62 КМ, а субвенције 0,04 КМ.

Остали трошкови рада обухватају: социјалне доприносе послодавца, трошкове стручног усавршавања, друге трошкове послодавца (трошкове заштите на раду и радне одјеће као и трошкове запошљавања нових запослених) и остале порезе и доприносе и издатке (доприносе и порезе које плаћа послодавац по основу плаћа или запошљавања).

У оквиру осталих трошкова рада послодавци су највећи износ издвајали за социјалне доприносе, који су износили 1,52 КМ по извршеном сату рада. За друге трошкове послодавци су издвајали 0,04 КМ, док су за стручно усавршавање те остале порезе, доприносе и издатке издвајали по 0,03 КМ.

The average labor costs per hour worked in 2024 amounted to 18,13 KM. Employers set aside the largest amount for the costs of salaries and wage compensations 16,55 KM, while all other labor costs amounted to 1,62 KM, and subsidies 0,04 KM.

Other costs include: social contribution, vocational training costs, other costs of employers (costs of safety at work and work clothes as well as costs of hiring new employees) and other taxes and contributions and expenses (contributions and taxes paid by the employer based on salaries or employment).

In other costs, the largest part was set aside for social contributions of 1,52 KM. Employers allocated 0,04 KM to other expenditure, while they spent an average of 0,03KM each on vocational training and on other taxes, social contributions, and expenditure.

Табела 2. Просјечни мјесечни трошкови рада по запосленом, према дјелатностима КД БиХ у 2024. години ¹⁾
Table2. Average monthly labour costs per employee, by NACE rev.2, 2024¹⁾

у KM / in KM									
Подручја дјелатности КД	Укупни трошкови рада Total Labour costs	Накнаде запосленима Compensation of employees			Трошкови стручног усавршавања Vocational training costs	Остали трошкови Other expenditure	Остали порези, Доприноси и издаци Other taxes contributions and expenditures	Минус: субвенције Less: subsidies	NACE Rev. 2 sections
		Укупно Total	Трошкови за плате и накнаде плата Wages and salaries costs	Социјални доприноси Social contributions					
УКУПНО	2 720	2 711	2 483	228	5	6	4	7	TOTAL
B Вађење руда и камена	3 501	3 485	3 201	284	2	11	8	5	B Mining and quarrying
C Прерађивачка индустрија	2 190	2 181	1 999	182	(4)	9	3	(8)	C Manufacturing
D Производња и снабдијевање електричном енергијом, гасом, паром и климатизација	3 840	3 816	3 512	304	6	14	9	5	D Electricity, gas, steam and air conditioning supply
E Снабдијевање водом; уклањање отпадних вода, управљање отпадом, те дјелатности санације животне средине	2 520	2 518	2 303	215	(2)	11	(3)	13	E Water supply; sewerage, waste management and remediation activities
F Грађевинарство	2 163	2 150	1 974	176	(3)	(11)	((2))	.	F Construction
G Трговина на велико и мало; поправак моторних возила и мотоцикала	2 139	2 129	1 966	163	(4)	6	4	(4)	G Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles
H Превоз и складиштење	2 512	2 523	2 321	202	8	4	3	27	H Transportation and storage
I Дјелатности пружања смјештаја те припреме и услуживања хране	1 774	1 774	1 627	147	.	((4))	(3)	.	I Accommodation and food service activities
J Информације и комуникације	3 966	3 954	3 562	392	(7)	4	(7)	(6)	J Information and communication
K Финансијске дјелатности и дјелатности осигурања	3 877	3 850	3 547	302	20	4	7	4	K Financial and insurance activities
L Пословање некретнинама	2 542	2 542	2 319	223	(1)	(6)	((3))	10	L Real estate activities
M Стручне, научне и техничке дјелатности	2 954	2 972	2 727	245	9	(4)	(5)	(34)	M Professional, scientific and technical activities
N Административне и помоћне услужне дјелатности	2 327	2 317	2 126	191	2	8	4	4	N Administrative and support service activities
O Јавна управа и одбрана, обавезно социјално осигурање	3 422	3 409	3 079	330	4	6	(4)	.	O Public administration and defence; compulsory social security
P Образовање	2 994	2 990	2 768	222	.	2	(3)	.	P Education
Q Дјелатности здравствене заштите и социјалне заштите	3 295	3 288	2 992	296	8	3	(3)	(7)	Q Human health and social work activities
R Умјетност, забава и рекреација	2 205	2 201	2 040	161	(1)	3	(3)	(3)	R Arts, entertainment and recreation
S Остале услужне дјелатности	2 862	2 859	2 627	232	((3))	.	(5)	(13)	S Other service activities

¹⁾ Трошкови рада по запосленом односе се на број запослених прерачунат у еквивалент пуног радног времена/
Labour cost per employee refers to employees converted into full time employees

Табела 3. Просјечни мјесечни трошкови рада по запосленом према секторима дјелатности КД БиХ у 2024. години
Table 3. Average monthly labour costs per employee, by NACE Rev.2 groups, 2024

Сектори дјелатности	Укупни трошкови рада <i>Total Labour costs</i>	Накнаде запосленим <i>Compensation of employees</i>			Трошкови стручног усавршавања <i>Vocational training costs</i>	Остали трошкови <i>Other Labour costs</i>	Остали порези, доприноси и издаци <i>Other taxes, contributions and expenditures</i>	Минус: субвенције <i>Less: subsidies</i>	NACE Rev.2 groups
		Укупно <i>Total</i>	Трошкови за плате и накнаде плата <i>Wages and salaries costs</i>	Социјални доприноси <i>Social contributions</i>					
Укупно	2 720	2 711	2 483	228	5	6	4	7	Total
Непољопривредне дјелатности	2 441	2 430	2 229	201	(4)	10	4	7	Industry
Услугне дјелатности	2 859	2 852	2 610	242	5	5	4	7	Services

Табела 4. Удио просјечних мјесечних трошкова рада у укупним трошковима рада према групама дјелатности КД БиХ у 2024. години
Table 4. Share of average monthly labour costs in total labour costs, by NACE Rev. 2 groups, 2024

Сектори дјелатности	Укупни трошкови рада <i>Total Labour costs</i>	Накнаде запосленим <i>Compensation of employees</i>			Трошкови стручног усавршавања <i>Vocational training costs</i>	Остали трошкови <i>Other Labour costs</i>	Остали порези, доприноси и издаци <i>Other taxes, contributions and expenditures</i>	Минус: субвенције <i>Less: subsidies</i>	NACE Rev.2 groups
		Укупно <i>Total</i>	Трошкови за плате и накнаде плата <i>Wages and salaries costs</i>	Социјални доприноси <i>Social contributions</i>					
Укупно	100,00	99,70	91,30	8,40	0,17	0,24	0,14	0,25	Total
Непољопривредне дјелатности	100,00	99,56	91,33	8,23	(0,16)	0,42	0,15	0,29	Industry
Услугне дјелатности	100,00	99,75	91,29	8,47	0,18	0,16	0,14	0,23	Services

Табела 5. Мјесечни просјек плаћених и извршених сати рада по запосленом, према дјелатностима КД БиХ у 2024. години

Tabele 5. Average monthly hours paid and hours actually worked per employee, by NACE Rev.2, 2024

у КМ / in КМ

Подручје дјелатности	Плаћени сати рада <i>Hours paid</i>	Извршени (ефективни) сати рада <i>Hours actually worked</i>	Удио извршених сати рада у плаћеним сатима рада (плаћени сати рада = 100) <i>Share of hours actually worked in total hours paid (total hours paid=100)</i>	NACE Rev.2
УКУПНО	174	150	86,3	TOTAL
НЕПОЉОПРИВРЕДНЕ ДЈЕЛАТНОСТИ	175	151	86,5	INDUSTRY
B Вађење руда и камена	183	151	82,7	B Mining and quarrying
C Прерађивачка индустрија	173	150	86,8	C Manufacturing
D Производња и снабдијевање електричном енергијом, гасом, паром и климатизација	179	149	83,1	D Electricity, gas, steam and air conditioning supply
E Снабдијевање водом; уклањање отпадних вода, управљање отпадом, те дјелатности санације животне средине	179	152	85,2	E Water supply; sewerage, waste management and remediation activities
F Грађевинарство	174	157	90,2	F Construction
УСЛУЖНЕ ДЈЕЛАТНОСТИ	173	149	86,2	SERVICES
G Трговина на велико и мало; поправак моторних возила и мотоцикала	172	154	89,3	G Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles
H Превоз и складиштење	172	151	87,8	H Transportation and storage
I Дјелатности пружања смјештаја, те припреме и услуживања хране (хотелијерство и угоститељство)	170	155	91,5	I Accommodation and food service activities
J Информације и комуникације	174	151	86,6	J Information and communication
K Финансијске дјелатности и дјелатности осигурања	173	146	84,5	K Financial and insurance activities
L Пословање некретнинама	172	153	88,8	L Real estate activities
M Стручне, научне и техничке дјелатности	172	152	88,7	M Professional, scientific and technical activities
N Административне и помоћне услужне дјелатности	172	152	88,3	N Administrative and support service activities
O Јавна управа и одбрана, обавезно социјално осигурање	178	148	83,5	O Public administration and defence; compulsory social security
P Образовање	171	144	84,3	P Education
Q Дјелатности здравствене заштите и социјалне заштите	175	144	82,3	Q Human health and social work activities
R Умјетност, забава и рекреација	174	155	89,1	R Arts, entertainment and recreation
S Остале услужне дјелатности	173	150	86,3	S Other service activities

Табела 6. Просјечни мјесечни трошкови рада по извршеном (ефективном) сату, према дјелатностима КД БиХ у 2024. години

Table 6. Average monthly labour costs per hour actually worked, by NACE rev.2, 2024

y KM / in KM

Подручја дјелатности КД	Укупни трошкови рада <i>Total Labour costs</i>	Накнаде запосленима <i>Compensation of employees</i>			Трошкови стручног усавршавања <i>Vocational training costs</i>	Остали трошкови <i>Other expenditure</i>	Остали порези, Доприноси и издаци <i>Other taxes contributions and expenditures</i>	Минус: субвенције <i>Less: subsidies</i>	NACE Rev. 2 sections
		Укупно <i>Total</i>	Трошкови за плате и накнаде плата <i>Wages and salaries costs</i>	Социјални доприноси <i>Social contributions</i>					
УКУПНО	18,13	18,07	16,55	1,52	0,03	0,04	0,03	0,04	TOTAL
B Вађење руда и камена	23,17	23,07	21,18	1,88	0,01	0,08	0,05	0,03	B Mining and quarrying
C Прерађивачка индустрија	14,58	14,52	13,31	1,21	(0,03)	0,06	0,02	(0,05)	C Manufacturing
D Производња и снабдијевање електричном енергијом, гасом, паром и климатизација	25,78	25,62	23,58	2,04	0,04	0,10	0,06	0,03	D Electricity, gas, steam and air conditioning supply
E Снабдијевање водом; уклањање отпадних вода, управљање отпадом, те дјелатности санације животне средине	16,55	16,53	15,12	1,41	(0,01)	0,07	(0,02)	0,09	E Water supply; sewerage, waste management and remediation activities
F Грађевинарство	13,75	13,67	12,55	1,12	(0,02)	(0,07)	((0,02))	.	F Construction
G Трговина на велико и мало; поправак моторних возила и мотоцикала	13,91	13,85	12,79	1,06	(0,02)	0,04	0,03	(0,03)	G Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles
H Превоз и складиштење	16,69	16,77	15,42	1,35	0,05	0,03	0,02	0,18	H Transportation and storage
I Дјелатности пружања смјештаја те припреме и услуживања хране	11,42	11,42	10,48	0,95	.	((0,02))	(0,02)	.	I Accommodation and food service activities
J Информације и комуникације	26,26	26,18	23,59	2,60	(0,05)	0,02	(0,05)	(0,04)	J Information and communication
K Финансијске дјелатности и дјелатности осигурања	26,50	26,31	24,24	2,07	0,14	0,03	0,05	0,03	K Financial and insurance activities
L Пословање некретнинама	16,62	16,62	15,16	1,46	(0,00)	(0,04)	((0,02))	0,07	L Real estate activities
M Стручне, научне и техничке дјелатности	19,41	19,52	17,91	1,61	0,06	(0,02)	(0,03)	(0,23)	M Professional, scientific and technical activities
N Административне и помоћне услужне дјелатности	15,31	15,24	13,99	1,26	0,01	0,06	0,03	0,03	N Administrative and support service activities
O Јавна управа и одбрана, обавезно социјално осигурање	23,06	22,97	20,75	2,22	0,03	0,04	(0,03)	.	O Public administration and defence; compulsory social security
P Образовање	20,78	20,75	19,21	1,54	.	0,01	(0,02)	.	P Education
Q Дјелатности здравствене заштите и социјалне заштите	22,92	22,87	20,81	2,06	0,06	0,02	(0,02)	(0,05)	Q Human health and social work activities
R Умјетност, забава и рекреација	14,25	14,23	13,18	1,04	(0,01)	0,02	(0,02)	(0,02)	R Arts, entertainment and recreation
S Остале услужне дјелатности	19,13	19,12	17,56	1,55	((0,02))	.	(0,03)	((0,08))	S Other service activities

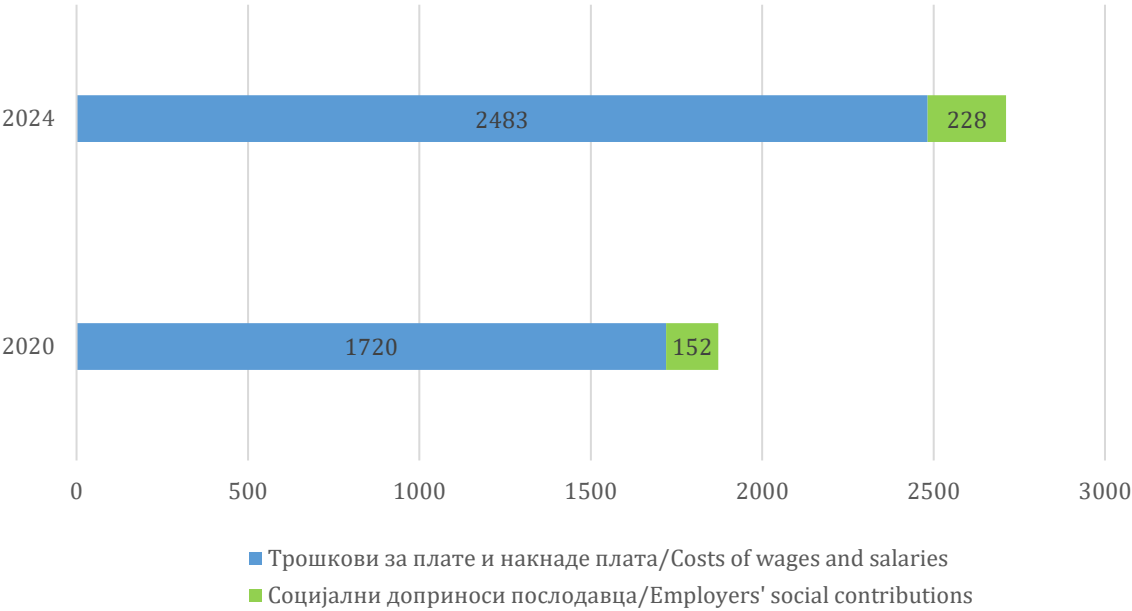
Табела 7. Просјечни мјесечни трошкови рада по извршеном (ефективном) сату рада, према групама КД БиХ у 2024. години

Table 7. Average monthly labour costs per hour actually worked, by NACE Rev.2 groups, 2024

у KM / in KM									
Сектори дјелатности	Укупни трошкови рада <i>Total Labour costs</i>	Накнаде запосленим Compensation of employees			Трошкови стручног усавршавања <i>Vocational training costs</i>	Остали трошкови <i>Other Labour costs</i>	Остали порези, доприноси и издаци <i>Other taxes, contributions and expenditures</i>	Минус: субвенције <i>Less: subsidies</i>	<i>NACE Rev.2 groups</i>
		Укупно <i>Total</i>	Трошкови за плате и накнаде плата <i>Wages and salaries costs</i>	Социјални доприноси <i>Social contributions</i>					
Укупно	18,13	18,07	16,55	1,52	0,03	0,04	0,03	0,04	Total
Непољопривредне дјелатности	16,14	16,07	14,74	1,33	(0,03)	0,07	0,02	0,05	Industry
Услугне дјелатности	19,14	19,09	17,47	1,62	0,03	0,03	0,03	0,04	Services

Графикон 4. Просјечни мјесечни трошкови рада по запосленом у КМ, 2020/2024

Graph 4. Average monthly labour costs per employee in KM, 2020/2024

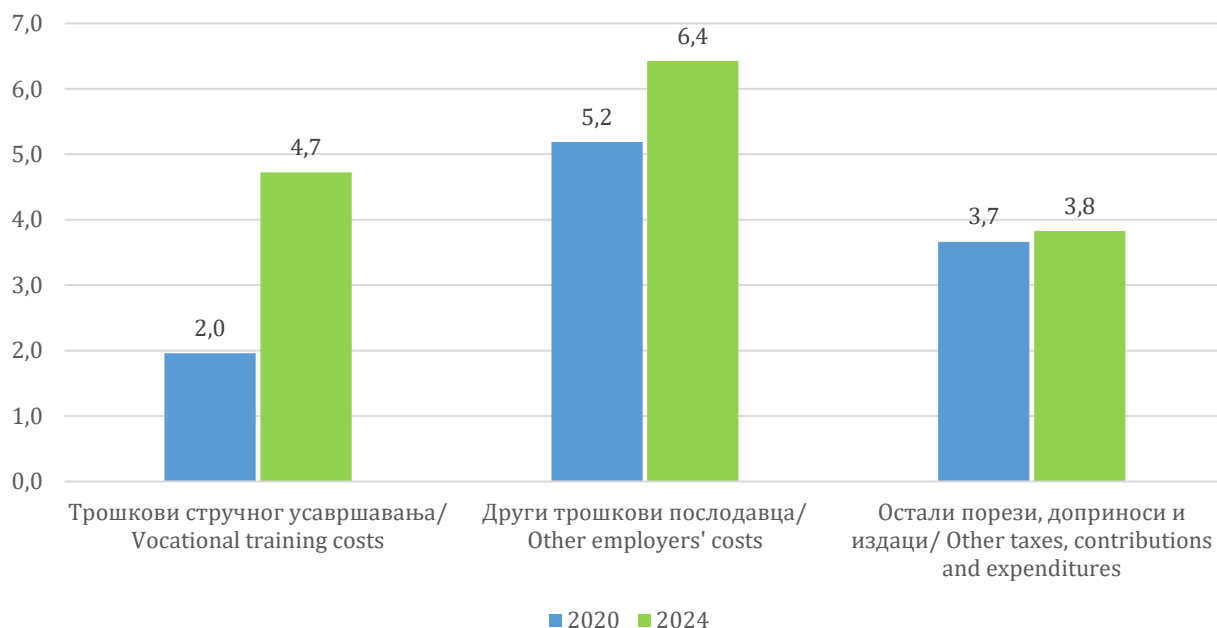

У односу на 2020. годину, просјечни трошкови послодавца по запосленом, који се односе на трошкове за плате и накнаде плата су у 2024. години већи за 44,4%, а трошкови за социјалне доприносе су већи за 49,9%.

Compared to 2020 the highest growth of 44,4% was recorded by the average costs of the employer, per hour worked, which relate to wages and salaries costs, Social contribution costs increased for 49,9%.

Графикон 5. Остали просјечни мјесечни трошкови рада по запосленом у КМ, 2020/2024

Graph 5. Average monthly labour costs per employee in KM, 2020/2024

У дијелу трошкова који се односе на трошкове стручног усавршавања, друге трошкове запослених, остале порезе, доприноси и издатке највећи раст у односу на 2020. годину уочен је у трошковима стручног усавршавања и износи 140,9%.

У односу на 2020. годину остали порези, доприноси и издаци повећали су се за 4,5%.

Износ субвенција се одузима од укупних трошкова рада и у односу на 2020. годину је смањен за 83,3% и у 2024. години износи 7 КМ.

In the part of costs related to vocational training costs, other employee costs, other taxes, contributions and expenditures the largest increase compared with 2020 was recorded for vocational training costs, which rose by 140,9%.

Compared with 2020, other taxes, social contributions, and expenses increased by 4,5%.

The amount of subsidies is deducted from the total labor costs and compared to 2020 subsidies decreased by 83,3%, amounting to 7 KM in 2024.

МЕТОДОЛОШКА ОБЈАШЊЕЊА

Истраживање о трошковима рада проводи се у складу са регулативама и препорукама ЕУ: Регулатива Савјета ЕУ бр. 530/1999, регулативе Европске комисије бр. 1726/1999 и 1737/2005, као и методолошким упутствима Европске статистичке канцеларије ЕВРОСТАТ.

Циљ Истраживања о трошковима рада

Истраживањем о трошковима рада прикупљају се подаци о исплаћеним платама и осталим трошковима рада које послодавац плаћа за запосла лица, гледано с аспекта трошкова послодавца, а не с аспекта примања запослених.

Ови подаци омогућавају послодавцима и креаторима економске политике увид у стање и структуру трошкова рада у Босни и Херцеговини.

Јединица посматрања и јединица анкетирања

Јединице посматрања у овом истраживању су активни пословни субјекти – правна лица. Подаци су прикупљени за правна лица као цјелину, а не према припадајућим јединицама у саставу.

Узорак

Оквир за избор узорка за ово истраживање су правне особе из Статистичког пословног регистра, који имају 10 и више запослених. Оквиром су обухваћена правна лица из свих подручја дјелатности КД БиХ 2010, осим подручја: А Пољопривреда, шумарство и риболов.

Оквир узорка је стратификован према претежној дјелатности правна лица на нивоу области КД БиХ 2010 и према величини правна лица (према броју запослених).

Коришћена је комбинована метода избора правних лица (стратификованог случајног узорка и пуног обухвата), у зависности од њихове величине. Обухваћена су све правна лица са 50 и више запослених, док су остале (од 10 до 49 запослених) изабране методом случајног узорка.

Обухват истраживања

Од изабраних правних лица прикупљени су подаци за све запослене који имају заснован радни однос на одређено или неодређено вријеме, без обзира да ли раде пуно или краће од пуног радног времена, а примили су плаћу. Нису укључена примања лица ангажованих по основу уговора о дјелу или ауторском уговору, путем омладинских и студентских сервиса, те ученика и студената на пракси.

METHODOLOGICAL NOTICES

Labour Cost Survey is carried out in accordance with the Regulations and Recommendations of the EU: Council Regulation no. 530/1999, the European Commission Regulations no. 1726/1999 and 1737/2005, as well as the methodological guidelines of the European Statistical Office Eurostat.

The main goal of the survey

Labour Cost Survey obtains data on wages and salaries and other labour costs, paid by employer to employees.

These data allow employers and economic policy makers insight into the level and structure of the labour cost in Bosnia and Herzegovina.

Observation unit

The units of observation in this survey are active legal entities. Data were collected for legal entities as a whole, and not according to the corresponding local units.

Sample

The sample frame for this survey are legal entities from Statistical Business Register with 10 or more employees. This frame includes legal entities from all sections of activities NACE Rev.2, except: A Agriculture, forestry and fishing.

Sample frame was stratified according to the division of NACE Rev.2., and the size of the legal entity (on the basis of number of employees).

Legal entities with 50 or more employees were all included, while other entities (from 10 to 49 employees) were chosen on the basis of random sample method.

Coverage

Data were collected for all employees from personnel records, irrespective of the type of employment (temporary or permanent) and duration of working hours (full time or part time), if they received salary. Labour cost of persons that work on the basis of author contracts, contracts concluded with young people's or students' unions are not included.

Истраживањем о трошковима рада обухваћени су само исплаћени трошкови рада за 2020. годину. Обрачунати а неисплаћени трошкови рада за 2020. годину, нису обухваћени овим истраживањем. Трошковима рада нису обухваћена примања која се односе на рефундирану плаћу или рефундирану накнаду плате.

Периодика прикупљања података

Истраживање о трошковима рада се проводи у четворогодишњој динамици, према захтјевима ЕУ. Прво истраживање ове врсте проведено је за референтну 2009. годину.

Базни концепти и дефиниције

Укупни трошкови рада исказани су у бруто износу и обухватају:

- а) трошкове за плате и накнаде плата,
- б) социјалне доприносе,
- ц) трошкове стручног усавршавања,
- д) друге трошкове послодавца,
- е) друге порезе, доприносе и издатке, умањене за износ
- ф) субвенција за трошкове рада.

а) **Трошкови за плате и накнаде плата** обухватају: бруто плате (основне плате и додаци на плате, исплате по основу личне пословне успјешности или пословног успјеха предузећа), **накнаде бруто плата** (за дане годишњег одмора, накнаде за одсуствовање са посла за вријеме државних и вјерских празника и нерадних дана утврђених законом, накнаде плата за прекиде у раду без кривице запослених), **остале накнаде** (топли оброк, превоз, регрес, јубиларне награде, накнаде чланова управног и надзорног одбора ако су у радном односу код исплатиоца и сл.), **исплате у натури** - производима предузећа (исплате плата у натури и осталих накнада у производима предузећа, стамбени смјештај запослених, трошкови коришћења службеног аутомобила у приватне сврхе).

Основна плата и додаци на плату обухватају: исплате основне плате, додатке на радни стаж, додатке за рад у смјенама, дежурства, ноћни рад, прековремени рад, рад недјељом и празником, додатке због лоших услова рада и др.

Исплате по основу личне пословне успјешности обухватају: исплате запосленим на основу личне пословне успјешности (количина обављеног посла, квалитет рада, инвентивност и иновације).

Data on labour cost collected with this survey refers on payed out labor cost, but not on accounted labour cost, not payed. Labour costs do not cover refunded salaries or refunded compensations of salaries.

Periodicity of survey

Labour Cost Survey is carried out every four years, according to EU Regulations and Recommendations. The first one was conducted for referent 2009. year.

Definitions

Total labour costs cover:

- a) wages and salaries,*
- b) social contributions,*
- c) vocational training costs,*
- d) other labour costs,*
- e) other taxes, contributions and expenses, less*
- f) subsidies.*

a) Wages and salaries cover: gross wages (basic wages/salaries and supplements, payment on the basis of personal effectiveness and additional cash payment as a result of effectiveness of the enterprise), wage/salary compensation for (annual leave, public holidays and other paid not worked days), other payments (for meal, transport, jubilee rewards, allowances for members of Steering Committee employed in organisation etc.), payments in kind (company products, costs of housing for employees, cars costs and other payment in kind).

Basic wage/salary and supplements cover payment of basic wages, working span bonus, shift work bonus, divided working hour's bonus, turn of duty, night work, overtime work, work on Sundays, public holidays and days off, bonuses for dangerous working environment etc.

Payments based on individual performance comprise payments made to employees according to their individual work performance, including the quantity and quality of work performed, as well as creativity and innovation.

Додатне исплате по основу успјешности пословања предузећа обухватају: додатне исплате запосленим на основу периодичног и завршног обрачуна, 13. плату и друге исплате према колективном уговору или унутрашњем правилнику пословног субјекта.

Накнаде плате за вријеме годишњег одмора, државних или вјерских празника и нерадних дана утврђених законом обухватају: исплаћене накнаде плате запосленим лицима за вријеме годишњег одмора, празника и нерадних дана одређених законом. Такође су укључене накнаде за вријеме одсућности за стручно усавршавање, преквалификацију или доквалификацију, за вријеме прекида рада због елементарних непогода, нестанка енергије, квара машина или уређаја, недостатка сировина, штрајкова и других случајева прописаних законом, колективним уговором или опћим актом.

Остале накнаде обухватају: топли оброк, превоз, регрес, јубиларне награде, накнаде чланова управног и надзорног одбора ако су у радном односу код исплатиоца и сл.

Исплате у натури обухватају: нето трошкове предузећа за производе који су били даровани запосленима, или разлику набавне цијене и цијене по којој су производи били продани запосленим лицима, робне бонове, бонове за исхрану и купоне за превоз.

Трошкови стамбеног смјештаја запослених лица обухватају: трошкове стамбеног простора који је у власништву предузећа (трошкови одржавања и администрације, трошкови пореза и осигурања повезаних с таквим смјештајем), трошкове ренте коју плаћа послодавац за своје запослене и трошкове за градњу или куповину смјештајних објеката од стране запослених лица (разлика између тржишно одређених каматних стопа и оних које су стварно дате запосленима).

Трошкови за аутомобиле обухватају: трошкове за приватну употребу службених аутомобила од стране запослених лица (трошак лизинга, амортизације, премије осигурања, одржавања, поправака, паркирања, гаражирања, горива и слично).

Остале исплате у натури: укључују трошкове за поправке, одржавање и амортизацију простора за пружање услуга с подручја културе, спорта и осталих слободних активности у вези са запосленим лицима; трошкове чувања дјецe запослених (трошкове вртића и чувања дјецe код куће); пригодне дарове за дјецу запослених, трошкове мобитела, трошкове за одмаралишта, уплате послодавца у фондове синдиката, стипендије према уговору о школовању и слично.

Не укључују трошкове за плате, накнаде плате и доприносе лицима запослених у властитом предузећу за услуге с подручја културе, спорта и осталих слободних активности, све облике субвенција, трошкове за одјећу намијењену употреби на радном мјесту, инвестиције у објекте, просторе, превозна средства и опрему те новчану помоћ из различитих фондова.

Additional cash payment as a result of effectiveness of the enterprise covers additional payments on the basis of periodical and final accounts, 13th payment, and some other additional payment defined by the collective agreement or by internal acts of the enterprise.

Wage/salary compensation for annual holiday, public holidays etc. covers paid compensations of employees' wages/salaries for annual holiday, public holidays and days off, vocational training costs, retraining or additional training, interruption of work due to natural disasters, electricity cut-out, breakdown of machinery and equipment, lack of raw material, strikes and other cases defined by law, a collective agreement or a general act.

Other payment covers: payments for meal, transport, jubilee rewards, allowances for members of Steering Committee employed in organisation etc.

Payment in kind covers net costs of the enterprise for products given away to employees, or the difference between the purchase price and the price at which the products were sold to employees, goods coupons, vouchers for meals and coupons for transportation.

Costs of housing for employees covers employer's costs of maintenance, repair and management of accommodation facilities and equipment for employees, taxes and insurance, employer's costs of rent for employees' accommodation, costs of housing loans (the difference between the bank interest and the employer's interest).

Car costs covers cost of personal use of company cars by employees (costs of leasing or depreciation, insurance, maintenance, repair, parking, fuel and similar).

Other payment in kind covers costs of maintenance, repair and depreciation of premises for services and costs of services from the fields of culture, sport and other leisure activities in connection with employees, costs of babysitting children of employees (costs of kindergartens and of child care at home), gifts for children of employees, the cost of cell phones, costs for recreation facilities, employer's payment for trade union, grants under a contract of training etc.

Not covered are costs of wages and salaries, compensation and contributions of employees responsible for services in the field of culture, sports and other leisure activities in their own company, all forms of subsidies, costs of clothing to be used at the workplace, investment in buildings, premises, means of transport and equipment, and monetary assistance from various funds.

б) Социјални доприноси послодавца обухватају: **индиректне доприносе послодавца за социјално осигурање** (законски прописане доприносе на терет послодавца и додатне исплате које иду на терет послодавца, а намијењене су за социјалну сигурност запосленика), и **директне доприносе за социјално осигурање** (накнаде плата за дане боловања на терет послодавца, премије осигурања запослених, помоћ запосленима и њиховим породицама, отпремнине запосленима за чијим радом је престала потреба, отпремнине за одлазак у пензију и сл.).

ц) Трошкови стручног усавршавања обухватају: трошкове за обуке, курсеве, семинаре, стручно усавршавање, за вањске инструкторе на терет послодавца и сл. Овдје спадају такође трошкови одржавања, поправке и амортизације простора и опреме који су намијењени искључиво за стручно усавршавање, издатке за помагала која се користе за усавршавање. Ови трошкови не обухватају плате и накнаде плата и доприноса за инструкторе запослене у предузећу, улагања у просторе и опрему намијењену усавршавању и трошкове стручног усавршавања које плаћају запослени.

д) Други трошкови послодавца обухватају: трошкове заштите на раду и радне одјеће као и трошкове запошљавања нових запослених (трошкови огласа, конкурса и сл.).

е) Други порези, доприноси и издаци обухватају остале доприносе и порезе које плаћа послодавац по основу плата или запошљавања. Ова варијабла обухвата нпр.: доприносе и порезе које плаћа послодавац зато што запошљава премало лица с инвалидитетом, затим доприносе и порезе за непоштивање одредаба закона о раду, чланарине тј. доприносе привредним коморама, те остале сличне доприносе или порезе.

ф) Субвенције за трошкове рада обухватају све врсте субвенција од државе или других подuzeћа или организација усмјерених искључиво за субвенционирање дијела или укупних трошкова рада. Субвенције се одбијају од укупних трошкова рада. Искључују се субвенције које покривају доприносе и плаћања за социјалну заштиту, трошкове стручног усавршавања и рефундирана средства од стране Федералног завода за здравствено осигурање или Федералног завода за мировинско или инвалидско осигурање и Фонда здравственог осигурања Републике

Плаћени сати рада обухватају сате за које је запослено лице примило плату, а укључују извршене сате рада у пуном радном времену, краћем или дужем од пуног радног времена и неизвршене, а плаћене сате рада (годишњи одмор, празници и слободни дани, одсутност због болести коју плаћа послодавац и други плаћени, а неизвршени сати).

Нису укључени рефундирани сати (породиљско одсуство, скраћено радно вријеме родитеља, боловање које не плаћа послодавац и други рефундирани сати).

Српске или Републичког фонда за мировинско или инвалидско осигурање.

b) Employers' social contributions cover: indirect social security contributions (employer's statutory social security contributions and additional employer's payment for social security of employees **and direct social security contributions** (sickness), benefit, redundancy payment for permanent lay-offs, solidarity assistance and payments for retirement).

c) Vocational training costs paid by employer cover costs of courses, seminars, conferences and vocational training for external instructors paid by the employer, costs of maintenance, repair and depreciation of premises and equipment intended exclusively for training, costs of tools and instruments used for training. These costs exclude wages and compensation of wages, as well as employers' social contributions for trainers employed by the enterprise, investments in training premises and equipment, and vocational training costs borne by employees.

d) Other labour costs paid by employer cover expenditure for working clothes, protective clothes and protection instruments paid by employers and intended for use at the workplace, and recruitment costs (costs of advertising job vacancies, testing, cost to the recruitment agencies etc.).

e) Other taxes, contributions and expenditures include: contributions and taxes paid by the employer because they do not employ the legally prescribed number of persons with disabilities, taxes for non-compliance with the provisions of the law on labor, membership fees, contribute to the chambers of commerce, and other similar contributions or taxes.

f) Subsidies cover all types of subsidies paid by the state or other enterprises, companies and organisations with the purpose to subsidise part of the labour costs or total labour costs, but not intended to cover social security, vocational training costs and reimbursed costs. Subsidies reduce labour costs. Subsidies covering contributions and payments for social protection, vocational training costs and reimbursed funds by the Federal Health Insurance Institute or the Federal Pension or Disability Insurance Institute and the Republika Srpska Health Insurance Fund or the Republic Pension or Disability Insurance Fund are exclude.

Paid hours cover total number of hours paid by the employer to all employees. These hours include actually worked hours in full time, part time and overtime, and paid but not worked hours (annual leave, public holidays and days off, absence due to sickness paid by the employer, and other paid but not worked hours).

Not covered are reimbursed hours (maternity leave, nursing, sick leave that are not paid by employer and similar and similar).

Извршени сати рада су дио укупно плаћених сати рада, и обухваћају извршене, стварно одрађене сате рада (ефективне сате рада) у пуном радном времену, у радном времену краћем или дужем од пуног радног времена. Такође су укључени и сати када су запослена лица била на радном мјесту, а нису радила због кvara или чишћења машина, припреме или чишћења алата, тренутног недостатка посла, одмора краћих од 30 минута, писања радних извјешћа, чекања или застоја за која нису одговорна запослени а за то вријеме су примила плату.

У извршене сате рада нису укључени сати када запослена лица нису радила или их није било на радном мјесту (дневни одмор дуљи од 30 минута, годишњи одмор, плаћен допуст, празници и нерадни дани утврђени законом, одсутност због боловања било које врсте, стручног усавршавања, плаћени допуст до 7 дана, превоз на посао и с посла).

Коефицијент варијације (CV) је релативна мјера (проценат) поузданости процјене и говори о ширини интервала поузданости.

Скраћенице и знакови:

КД БиХ – класификација дјелатности КДБиХ 2010 (NACE Rev.2)

0 податак је мањи од 0,5

() податак је мање сигуран - коефицијент варијације (ЦВ) $10\% \leq \text{ЦВ} < 20$

(()) податак је несигуран - коефицијент варијације (ЦВ) $20\% \leq \text{ЦВ} < 30\%$

• податак је екстремно несигуран - коефицијент варијације (ЦВ) $\text{ЦВ} \geq 30\%$

– нема појаве

Hours actually worked are a part of the total paid hours and include hours actually worked (effective hours worked) during full-time working hours, as well as working hours shorter or longer than the standard full-time working hours. They also include hours during which employees were present at the workplace but did not perform work due to machine breakdowns or cleaning, preparation or cleaning of tools, temporary lack of work, breaks shorter than 30 minutes, preparation of work reports, waiting time or work stoppages for which employees were not responsible, provided that they received pay for that time.

Hours actually worked do not cover hours when employees did not work or they were absent from workplace (daily breaks longer than 30 minutes, annual leave, paid leave, public holidays and other non-working days prescribed by law, absence due to sick leave of any kind, vocational training, paid leave of up to 7 days, and travel to and from work).

Coefficient of variation (CV) is a relative measure (percent) of reliability estimates, and indicates the width of the confidence interval.

Abbreviations and symbols:

KD BiH – NACE Rev.2 Classification of Economic Activities

0 value is less than 0,5

() the data are less certain if the coefficient of variance (CV) $10\% \leq \text{CV} < 20\%$

(()) the data are uncertain if the coefficient of variance (CV) $20\% \leq \text{CV} < 30\%$

• the data are extremely uncertain if the coefficient of variance (CV) $\text{CV} \geq 30\%$

– no occurrence

Објављује Агенција за статистику Босне и Херцеговине, 71000 Сарајево, Зелених беретки 26
Published by the Agency for Statistics of the Bosnia and Herzegovina, 71000 Sarajevo, Zelenih beretki 26

Телефон/Phone: +387 (33) 911 911 | Телефакс/Telefax: +387 (33) 220 622
Електронска пошта/E-mail: bhas@bhas.gov.ba | Интернет страница/Web site: www.bhas.gov.ba

Одговорна лица/Responsible persons:

Радослав Ћоровић, помоћник директора за демографију и социјалне статистике
Radoslav Ćorović, Assistant Director of Demography and Social Statistics

Весна Ћуџић, директор
Vesna Ćužić, Director

Саопштење припремили: Radoslav Ćorović, Владимир Мијовић и Тијана Попић
Prepared by: Radoslav Ćorović, Vladimir Mijović i Tijana Popić

Размислите о очувању животне средине прије штампања документа.
Please consider the environment before printing this document.